

МІНТЕ, ІМІМЪ ЖОХ ЛІТЕРАТОРЪ.

№. 1.

ЛІНІ, 2. ЯНЮАРІЙ.

1850.

ОН ДЕВОТАМЕНТ

ФАУЛЬЗЕЙ МОРІЦІАНІ,

дін партеа тінеріті мотъне дін Трансільванія.

„Веселешете ші тв вътрънъле дренте,
възънд ѡп прецървл тесей тале пре фії
тъї, пъртънд стжилърі de фанте вънс.“

„Трекът'а умбра ледї“, ші дарвл нв тай вине;
Торенцій граций de съпюе мотънѣ, невіноват,
Чѣ а къре житръ сперапцъ, къ ръвл ва с' аліе
Ла поизлъа че иере фок, пентръ житърат,
Черѣ дреантъ респілътіре, ѡп чеर ші пре пътът,
Ди фанть, ѡп фіїнъ, іар нв 'н дешерт къвънт.

Мотънла че дін секвіл а фост гоніт de соарте,
Съ съфере на віта, ка склавіл талітратат,
Акът въ спінєн фадъ, къ нв' пасъ de тоарте,
Къ кареа 'н тіл de касврі ероів с'а ляптат;
Кън патріа са двлчес ва шті а с'е апъра
De орі че леѣ саѣ тігръ, чѣ ар вреа ал съважга.

Мотънла че дін секвіл, прін інтріце дзіштане,
А фост меніт de „Наріа“ ѡп ъстѣ пътът фрътос,
Тратат орі кънд къ връ de кастве тіране,
Реснінс дела кълтъръ, ресніт пъпъ ла ос,
Акът чеर дрентате не оръ ші тінгт,
Зікънд, къ-а тіръніе двлчес вісврі аѣ трекът.

Мотънла че дін секвіл шті ѿ крепінгъ
Монархълі ші кърдїй, ла каре а фост сънзс,
Фър' а черні діломе ла рецї, спрѣ адеверінду,
Къ-а лаї первоіе бранде вікторій аѣ продъс,
Ші аїзі нв деснереазъ; къч есте със ѡп чеर
Ди Domnѣ, дѣ а кърві фадъ съважгътіорій перъ.

Реснінс, фоамеа, торвій ші алте релѣ зрмате,
Дѣ аѣ ші адъс мотъніеа ла старе de съспінѣ,
Сънти маскъ de фръдіе, претестѣ de лівертате,
Възъндъсе дѣ одатъ ѡп дрътъ, ка пелерінъ;
Дар сімъвіл вірвъдіе, віртвтеа de романі
Ші аїзі стрълчес' фадъ ла жні ші ветерані.

Ди сателей фрътосе, акът ріні твртіе,
Се прітвръ корві сълватії дін рецінї пъті,
Сервінде пътріе кадавреле стрівіте,

Че закъ дѣ жнітътате афаръ прін къмпії.
Ші іатъ! къ Ромънла піч аїзі е десперат;
Къч крепе ѡп Проніе, ші 'н къцетъ пепътат!

Аша є; Проведінда, ла кареа ел се 'пкінь,
Га тінсъ ппрѣреа сквівл ші тъна ф'ажгторів.

De н'a періт Ромънла, кънд нв ведеа ляпінъ,

Кънд сімъвіл лівертъцій ера вчіръторів,
Акът, кънд тіръніа се свчівітъ'н дзрері,
Тѣ враввле Ромъне, тай крезі, къ о съ перѣ?

De н'a періт Ромънла, кънд оарделе варбаре

Бенія ка ші локъсте ѡп агрії сечъпці,

Тънд фъръ de міль, рънінд фъръ крвцаре,

Лінсіт пре фії de татъ ші пре европі de фрдці,

Акът, кънд врадъ'ді ацер ѡп ляпіт' къпоскіт,

Тѣ враввле Ромъне, тай крезі, къ едї перѣт?

De н'a періт Ромънла, кънд треї се овлегарь

Ирін въле ришиноасе, къ негръ жърътът,

Съл съфере 'н склавіе, а дваче віадъ- амаръ,

Лінсіт пре крът de дрентърі, аша ші de пътът.
Акът кънд Карага нв' пре тодї ѡп фаче фрці.
Воі сінгвръ съ въ темецї, къ ведї фі лепъдацї?

Деї дрент, къ тоте'н ляпі аѣ кълте ші къпнінъ.

De кареа тай десарте а трече, нв' іерат,

Атвніт ші тѣ Ромъне, къ фрці'ді дін презінъ

Лінсіт пре крът de дрентърі, аша ші де върбат;

Къч токма съ те'нгіцъ кълаувл ферос,

Ди сквіт тѣ ва рескоте фртре ші сънътос!

Беніва- о зі фаталь, кънд іатріга фъцаръ,

Че десе ла кабале, ва нв'е ларва жос;

Кънд піста, недрентатеа вор фі еспіс' афаръ;

Кънд фблдерл Проніе, че събръ ляпінос,

Ва пінії демонії, че нврреа зрѣск

.ла планбрі, към съ неаръ нонорл ротънек.

Превъзъ прѣ ви Александръ, ерозл чел тай таре.

Че'ші тінсъ тіръніа дін ръсъріт л' анс,

Сімънд попоръ враве ла жні de анъсаре;

Кънд іатъ, деодатъ сън' ви вере de съе;

Акънде; ші тірънла се'нгірсе ѡп пътът,

Съ стеа ла трівніалъ череск, спрѣ аїн' да къвънт.

Іньшій дар **Днайне**, Вой Грахі Ромъпімей,
Бързайді **Лю** граів ти 'н фаптъ, кв спіріт de Roman,
Вой Фрації **ХОРМЗАКІ**, тесаіръл тінерімей,
Алеши де Проведінцъ, съ вате'ді не дышман,
Кв артеле фрептъді, не дръмъл лециіт,
Ші креде'ді, к' ал востѣ пъте **Лю** чеर ва фі търіт!

A. M.

К є В Ъ Н Т є Л

ростіт de Da. парох ші протопоп
Ioan Petrіk ла zioa din 27. Декемвріе в.
1849 **Лю** бесеріка чеа таре din Брашов.

„Дрепді **Лю** вечі вор фі вії, ші дела
Домпл плата лор, ші пвртареа de гріжъ
дела чел прé **Лвалт?** **Лю**целепчбреа лві
Солотон, кап 5. верс 16.

Azi пополвл роман ші кв деосевіре
Фіекареа **комвпітате** din ачест таре пріочі-
пат ал Трансілваніі, кв преодії съі ші
шарел лор архіпъстор свот advoacі **Лю** ві-
серічіле лор, ка **Днайнтеа** алтарівлбі съ **Лю-**
пальде ла черів рягчівні пентрв сффлетеле
ачелора, карі **Лю** декбрсвл челор din ѣртъ
doї anі къзврь саѣ **Лю**птьодвсе ка враві
осташі **Лю** кътпвл вътъліе, саѣ вчіші пе
ла ветріле пвріатеці, de тжкоа **Лю** дыш-
ман, каре **Лю** ретъчіреа са пв воіа съ ре-
квпоаскъ ші алтор пъчівні дрептвle de a
таї есіста пе лъпгъ сіне, ка пъчівні кв
літва ші дрептвріле лор. Сопре ачест скон-
ішвілор асквілтъторі! пе адварьт ші пої
Лю ачест двтпезееск локаші каре'л ведем
Лювертъкат **Лю** долік. Ачест **катафалк** тъ-
реді **Лю**кожбрат de твлдітme de фѣклі,
че вреа съ **Лю**фьцішезе? пімік алта, de
кът тортжкпвл **Лю** каре одіхнеск Фрації
поющрі, къзвді **Лю** ресвель; челелалте арте
ші вітвє de твобрі тапіфестъ de че тóрте
аѣ къзвт eі; **Лю** сїжрішт вълвл пегрв
чел възѣ къ акопере капетеле віое-сім-
дітоарелор поастре кокбоне, пв поаіе ре-
презента алта, de кът долік пентрв шартрії
лівертъдії, — de зіде ѣртвазъ къ ачела,
Лю каре са дещентат сімдзл de патріе,
пъчівнітате ші лівертате, квпоаше Фъръ
'доіаілъ ші даторіа са кътре ачеа, карі
твріръ пентрв джиселе. пентрв ачесте вв-

пврі de чел таї таре предв. О пъчівні,
кареа опореазъ п' ачеа, че твріръ пеотра
есістінда еі, се аратъ демо de ачеасть
есістінду, се опореазъ пе сіне **Лю**сші.

Одисетоътіре парте а бравеі армате **Лю-**
періале, каре са лвпнат пентрв троі ші
династіе, пентрв **Лю**треітатеа топархіеі кон-
стітвіопале, ші пеотра реалісаеа пріочі-
пвльі de егалітатеа пъчівнілор **Лю** комвна
поастръ патріе Австрія, а стътвт din фії
пъчівні постре. Афаръ de остеа регвлатъ,
din сіовл пъчівні романе се рідікаръ твл-
діті пвтербосе, каре парте альтвреа кв ар-
мате імперіаль, парте сіогвре, вітате ші
пъръсіте de тóтъ лвтвя, се лвтаръ кв вп
квражѣ, ръвдаре ші ероістѣ Фъръ есемпль,
дела **Лю**чепвтвл ресвельвлі чівілѣ, п'ю' ла
глоріоса лві термінаре. Лвпа din партеа
пъчівні романе а фост пвпнтаі пентрв троі,
династіе ші **Лю**треітатеа топархіеі, чі ші
пентрв пропрія лівертате ші есістінца пъ-
чівніль; къчі кв тóтъ варваріа впор-
леді егоістіче ші пеотбосе (че'і апъса
шії **Лю**дрептъдев ръпіндевледрептвріе автв).
Еі 'ші арътарь **Лю** фаптъ ла тоте окасів-
неле пеклітіта лор кредіондъ квгръ Августа
касъ Австріакъ, ші пе лъпгъ ачеасть кре-
діондъ, ш'аѣ цівт віѣ ші дещентъ пвркреа
сімдзл de лівертате ші есістінцу пъчівніль.

Прекват рідікареа ші **Лю**девілпга ръв-
дапе а ромъпілор **Лю** ачест ресвель чівілѣ
есте впікъ **Лю** фелівл съѣ: аша ші сакрі-
фічівріле ші пердеріле пъчівні постре свот
таї тарі de кът а ле орі къреі алте пъ-
чівні din ввпріосвл імперівлі. Ноi пв пвтai
къ ам пердѣт **Лю** шірвріле бравеі армате
імперіале о твлдітme de фії браві аі пъчів-
ні постре, ш' о алтъ твлдітme **Лю** лециі-
неле пъчівніале: чі ам възѣт о таї пвт-
ріосъ твлдітme de Фрації ші сврорі а ле по-
стре, че піці п' апъс тѣна пе арте, парте
deconoraці ші ватжокоріці, парте търкџі
ла тóрте de фок, саїе ші щреавгѣ, пв
пентрв алт чева, чі пвтai пеотрв къ ерад
ромъні, карі жврасерь кредіондъ топархі-
ліи лор **Лю** кътпвл лівертъдії, пе кареа
о ші сіціларъ кв съцеле лор, пріомід таї
ввквропі а къдеа жвртвъ Фбрі селватічі-
лор інітіці, de кът съ треакъ **Днайнтеа**

лєтї de пержарі (кълкъторі de жарътжп) саѣ інфіделі (не кредіочоші) дѣтпъратвлі лор ші вѣторівлі въчівні сале.

Ат възбт алтареле постре, парте стропите de съпцеле преоділор пощрі, парте сопркate, орі дѣржтате ші арсе, пептрв че? пептрв къ свот сімволвріле de піетатеа впі попыл че бортъ пѣте de ротъп, каре аче-сте сімволврі de свте de ані ле пъстрапъ пъ-чівнілатае лор, ті дѣтпъріръ дп кредінца лор кътръ Dzeѣ ші кътръ дѣтпъратвл, фъ-къодві агът de тарі дп кът нв бъга сеамъ пічі авері, пічі кіасрі, саѣ пічі савіе ші торте; de ачеа възбрът маї твлте свте de сате de але поастре арсе, алтора нв лі се къ-поаше пічі брта, — аверіле пръдате, же-фвіте орі арсе, о твлціме de въдѣве, de оп-фапі — коой Фъръ de пърінді, дпвъ каріи плънг тікълошіндвсе дп ліпса чеа маї таре, чеर храпъ, дѣтпъркътіите ші крещере, дпсъ дозъдар, къ ачеіа нв маї свот; — асеменеа ведем о твлціме de вътражні ліпсіді de спріжоніреа філор съі, каріи ерад сюгвра лор тънгвіере, разімъ ші тоіаг вътпъ-делор лор, — ші о дѣрере! ачеща астъзі свот твріторі de фоаме, ші Фъръ пічі вп адъпост цетѣ свбаспрімеа ерапе — de а аче-стор прѣпчі орфапі ші вътръпі пептінчоші, тікълоасъ старе, дпгріжіндвсе Брашовені пощрі ротъпі, Фъръ а тъ ліпгвши, къ бъ-квріе требвіе съ лавд філантропіка фаптъ, adicъ, колекта че а дескіс'о нв пітмаї сін-гврі върбації, чи ші кокоапеле Dlor, де-севіт пептрв крещереа фетіделор орфапе. —

Тоате ачестеа ле свфері ші ле свферे кредіочоаса ші брава поастре въчівні, — фінд къ свот пептрв Августа касъ domni-тоаре ші пептрв дѣтрецітатеа тонархіе, дар tot одатъ ші пептрв лівертатеа ші есістінда са пъчівні, ал къреіа сімді пічі одатъ н'a адормітѣ de tot дп пъчівні по-астре. — Дечі пептрв ачеаста ші тоартеа ачелора, каріи аѣ къзт пептрв ачесте тарі бъвні саѣ ліптіндвсе къ арта, саѣ пітмаї пептрв къ ерад фрадіи ші свороріле челор че саѣ ліпнат, есте дѣтпітатеа поастре тоартеа тарірілом лівертъдеі ші аї есістіндеі поастре пъчівні, де каре дп вѣтор дпвъ

вреднічіеа поастре сперът къ не вом бъвні.

Аша даръ азі сервънд теторія ачелор браві къзві дп дѣтпъсл реесвельвлі трекът, ші рягънд пе ачел атот пітіт пептрв св-флетеле лор, вп дѣтпініт пітмаї даторіеа поастре de свавші кредіочоші аї тропвлі, аї dinactieі ші аї імперівлі, чи ші даторіеа поастре de ротъпі крещіо, кътръ тартирії лівертъдеі ші есістіндеі поастре пъчівні.

Dio тоартеа ачестор тартирії пеаѣ ръ-съріт поао віеада ші лівертатеа пъчівніль; de ачеа ea требвіе съ фіе атът de пре-діось, пре кът пе свот ші ачесте въвні. Ап тоартеа лор се къпріндѣ есемпле рапе de кредінда кътръ троп ші dinactie, пре-кът ші de рапъ атоаре — драгосте — къ-тръ патріе ші пъчівнілатае. Мояртіа лор даръ, съ пе фіе ші de дновъцътвръ атът пептрв поі, кът ші пептрв брташні по-щрі. — Пе кът вом дінеа дп теторіе п' ачесті тартирії, п' атът пе вом предві пе поі дпшіе; пре кът вом предві ші іміта віртвіле, de каріи еї дпсвфледії аѣ твріт атът de глоріос, пре атът пе вом аръта дп фаптъ ші свавші кредіочоші дѣтпъ-ртвлі ші імперівлі, ші ротъпі адевъраці.

Бртънд даръ, віртвілом фраділом по-стрії, съпцеле лор нв ва фі върсат дп зъ-дар, чи ва адѣче асвпъре фрапте фолосі-торе, пе ва прегъті калеа кътръ вп вѣтор таї ферічіт, ші аша віое-къвътареа лві Dzeѣ пе ва тврі, градіа дѣтпъратвлі пе ва спріжоні, — ші челемалте пъчівні пе вор респектът ші стімът поі азі пе фрації пощрі тартирії, кърора държна съ ле фіе тшоаръ, къчі свфлетеле лор дпвъ кредінда поастре сперът а фі прітіт дп локашвріле драпцілом, вnde нв вор таї сімді дѣрере, асвпіре, дѣтрістаре саѣ свспін, чи віеадъ Фъръ сѣжршіт; Amіn!

Меморандул дептъчніеі ротъпі
кътръ тіністерів.

Лпалт тіністерів австріак!

Петіцівніа падівніеі ротане dio тонархіа австріакъ се афълъ акът дп тъніе Maie-

стъци сале преа градюсвльі ші преавенератвлі пострв Монарх. Престе пзгін, дақъ нв се ва фі жпопъртъшіт пъть акт, се ва жпопъртъші жпалтвлі тинистеріт спре дескаторе *).

Кв песпвсь дорінцъ, дар тоддеодатъ кв локредере ші сперандъ, ащеантъ падівне ромапъ хотъріреа де спре дорінделе еі челе фрепте ші амъсрате тітпвлі, дньп а еі деамінъ конвінцере. Кв кът соартса падівне ромапе есте таі таре легатъ де ачеастъ хотъріре, кв атът се сімт таі додатораді жпопътерідій еі а льтіна таі кв де а тървотъл пптале челе таі моментоасе але петівіне, ші а деслові кв крдинцъ ші дньп адевър ідеіле фндаментале, пе каре се разімъ тоатъ петідівне.

Лнайште де тоате пптале дінтьл ал петідівне: „Опіреа тутврор ромапілор din статъл австріак жптр'о сінгвръ падівне de cine стътътоаре світ скіптръл Австріе, ка парте жптречітоаре а топархіе,“ се поіе пріві ка чел таі моментоас. Ші аша ші есте жптрв адевър, жпсь спре а нв да прімеріл ла жпцелесврі съчіте тревве съ де-кіарът, въ поі жпцелесвр ачеастъ стато-рінцъ de cine пвтаі жп прівінда adminіstrацівне din лъвотрв, ші фадъ кв челеалте падівні.

Падівне ромапъ ашезать жп челе таі деспъртате марціні ръсърітеве але топархіе, ші жпквінібрать de алте віде de попоаръ, ба ші апъсать сістематіче de ачелеваші, кв каре тръеще жптречівъ, ші пптрв ал къ-рора віне ал фъкт таі твлт de кът орі каре алті, кв тоате къ ea фі жптътпілатъ де джоселе тоддевна ка о вітрегъ, квчетъ серіос таі кв сеатъ de вр'o 60 de ani жп коаче асвіра пвсъчівне сале, ші асвіра а тоатъ есістінда са, ші нв їаі фост грек а вені ла конвінцере, квткъ ea жп тоатъ жп-тіндерев еі тревве прівітъ, ка вп трітіс жпайште ал попоарелор челор квтвітє але Европе, ші ка вп тіжлок de легътвръ ал чівілісъчівне апъсено, кв чев ръсърітеванъ. Маі алес падівне ромапъ din топархіа ав-стріакъ ал веніт ла конвінць, квткъ ea

пріп пвтървл съх, пріп пвсъчівне са цеографікъ, пріп ідентітатеа оріцінеі, літвей, пвравврілор ші а релецівнеі кв лъквіторії пріочінателор дела Днпъре, е кетать спре а фі вп тъбларів таре ал топархіеі ав-стріаче, атът спре сведінераа екіліврівіа треввінчіос жптре деосевітеле віде de по-поаръ жп лъвотрв статъл жптрег, вът ші спре жптродвчереа звії жпфлівіде — Австріеі пеапърат треввінчіосе — жп ръ-сърітвл Европеі чел жпгрекат de евенімінте.

Де твлці алі пвтрееще падівне жп-ініма са ачеастъ, конвінцере адъпкъ, ші се стръдвееще а фаче ка съ се реквлоасъ жп-септатеа елементвлі ромап жп ръсърітвя топархіеі; дар світ апъсареа сістемеі треквте, нв їаі фост кв пвтінцъ, ка съші квщіце асквітаре. Де кътє орі вървациі кв квтете ші кв пвртърі кврате ші пв-тропи din ioітъ de інтереселе падівне сале ші але топархіеі жптречі, жпші рідікаръ гласвл, вп ліпсіръ връжташі падівне ромапе а арпка асвіра лор tot фелів де препъсврі спре а жппедека еманчіпареа ші рідікареа ei. Апъте жп вара треквте, квпд дньп конгресъл дела Блаж депітатівнеа ромапъ din Аргеал се дьсе ла квртеа Маістъді сале Фердинанд чалві квп ла Іоссрвк, се гръві гвбернія din Клавж а рецврта ла Biena, ші пріп канчеларіа de кврте а Ар-деаллві ла Іоссрвк, ші а ръспъоді препъ-сврі тінчівоасе, квткъ тоатъ падівне аре сімдірі рвсещі; аквт, квпд дньп челе таі din вртъ евенімінте din Тврчіа европеанъ, ачест ван de атътєа орі жптреввіодат асві-ра ромапілор — нв таі аре віці о валоре, ачеші връжташі ші алдіи din тагма лор жпторк фоаі, ші дес алте калвтой ръвтъ-чиосе дньп квпоскъта calumniare audacter, semper aliquid haerebit.

Падівне жп сімдіреа статорічіе сале крединге ші аліпірі кътръ глоріоаса касъ Хавсврцікъ, ші кътръ жптречіага топархіе австріакъ ал реалтпіос кв солеппітате ші кв дреаптъ тъпіе тоате астфелів de жп-грірі ръвтъчиосе, жп чел таі de пе вртъ конгрес діовт жп Сібіів жп льва ліі Декетвріе а тр. — Ачеаста о фак астъзі ті жпопътерідій еі жп пвтеле ei, ші се про-

воакъ въ тънагъиаре ма тоатъ пиртареа па-
цивне ротане атът din тимпъл трекъг, пре-
към пі din чел din үртъ.

Анкъ ші алть імпрецівраре пв тай
пвдін моментоась пв тревве а се лъса
афаръ de въгаре de сеатъ, адекъ фервереа
жп Търчія европеаль de партеа фреантъ а
Девпърі. Лвквріле каре се прегътеск аколо
жп тъчере пентрв війторіл чел тай dea-
проапе, ші каре поі de авіа ле пресітдам
тай жнаіоте, іаръш жп челе тай din үртъ
лвпі пі с'аѣ deckoperіт твлте decspre тиш-
кареа ші лъціріа лор, — пв съпіт пічі de
към тъногътоаре пічі пентрв пацівнеа ро-
тане din марцініле ръсърітепе але топар-
хіе, пічі пентрв жптреага топархіе, — ші
поі, карі не афлът жп чеа тай стрімтъ
апропіаре, ші ат авт деосевіе окасівні
спре а пе въщіга вполе інформацівні асвра
Фіїпдеі ші лъціріе ачелей Фервері, пе сітшіт
жодатораці та ротані, ші та сюпші кре-
дінчіоні аі днастіеі ші аі топархіе жп-
тречі а рекомънда іаръ ші іаръ ачест пвот
лвпърі а пінте а інталві міністерід.

De о парте dap волдъл консервърі пропріе, de алть парте концінца деосеві-
телор жптречівррі, жп каре се афль еле-
ментъл ротан ал топархіе австріаче, аѣ
жптріт пацівнеі ротане конвіцерен, къмъ
е аре съші кавте тъптвіреа жп віреа са
жптр'я тъдвларіз de сіе стътъторі (жп
жпделесвл de тай със) ші тодтодатъ жп-
тречіторіші пеедеслагат ал топархіе, ші
жптр'їса съші жпплінскъ тісівнеа са
пентрв Австріа, ші пентрв сіе жпсаші.

Націвнеа ротанъ жші разімъ сперанду
жпплінірі ачестеі допінде de твлт пвтріт
жп піштвъл съв, пе пріочіпіл de фрептврі
асеміне de марі пентрв тоате паціоналітъ-
ціле, каре с'аѣ проповдіат de doi жптръ-
раді ші с'аѣ гарантісат въ кввътвъл лор
жптрътеск ші с'аѣ пвс de in. міністерід
жп програма са, фрептвртъ ші васъ ла
воава префачере а Австріеі.

Жп ачест пріочіпіл се кврпінде въ алт
пріочіпіл токтаі аша de моментос, адекъ:
„къ de ачі жнаіоте пв тревве съ тай фіе
пічі о съпремаціе саб предомоіре а въ, даекъ
падівпі асвра алтеіа, саб въ алте въ“

къ пічі о пацівне съ пв тай фіе съвординатъ
алтеіа.“

Дакъ аплікът аквт ачест пріочіпіл ла
деосевіtele попоаръ але топархіеі, ші де
осеві ла але дерілор, че се дінеа одатъ де
коноана Болгаріеі ші а тарелві пріочіпіл
ал Ardealvlvi, ведем, къ жпфіпцареа фреп-
тврілор асеміне de марі пентрв тоате па-
ціоналітъціле, авіа се ва пвтеа вънє жп
лвквраре алтінтереа жптр'я mod, каре съ
твлдътмеаскъ пре тоці, декът пвтai даекъ
се ва лъса фіекъреі пацівні, съ се впеаскъ
жптречіврв въні чептрв пропрів, ші de
сіе стътъторі жп ръпорт кътъ чел-
елалте пацівні, фъръ а лва жп въгаре de
сеатъ хотаръле провіндіале de тай жнаіоте,
ші престе тог фъръ а пріві твлт ла тері-
торів — ват жп форма органісацівні ві-
серічеші пентрв търтврісіторі осевітелор
конфесівні, — ші апоі пацівнеле констітвіт
жп вівл ачеста се вор впі ка темъре але
въні tot тай таре пріо легътврі пеедесле-
гате въ чептрв топархіеі жптречі. Жп
ківл ачеста, ші преквт съпіт поі кон-
вівші, пвтai жп ківл ачеста се ва жпфіпца
пріочіпіл de фрептврі асеміне de марі пен-
трв тоате пацівні, — се ва пітічі пеед-
предереа, візма ші вра жптре пацівні, се
ва депърта орі че окасівне de фрекър, ші
престе тог орі че сътінгъ de de вінре,
се ва рідіка тоатъ темъреа de предомоіре
а впі пацівні престе челелалте, въ о ворвъ
жп ківл ачеста вор пвтеа деосевіtele па-
цівні але Болгаріеі ші Ardealvlvi съ стеа
воя лъргъ алта жп жпделчере фръцваскъ,
жптріперіе вріо інсітітвріл лжере de сіе
стътътоаре, вітіе пріо легътвріл реєвно-
шіпді, крепінгіш аліпірі кътъ патріа котвоъ,
преквт лъквір жптрезпъ жп паче пъо
аквт пе лъпъ тоатъ осевіреа релігівнілор
ші а decr'їврілор үртате дінтр'їса,
жп прів'їса адміністрацівні вісерічеші.

Къд поі не спінет ачі конвіцерен
поа, къмъ вока префачере а дерілор,
се жпвръ одатъ de коноана Болгаріеі,
жп тарелві пріочіпіл ал Ardealvlvi, пв-
тai аша ва твлдътмі пе тоате пацівні, ла
констітвреа паціоналітъцілор жп

требъчівнна територіаль се ва лъса въ то-
тъл афаръ de бъгаре de сеамъ, саѣ лпкай
и въ се ва респекта твлт, требва съ досе-
тоѣтъ, въ пои и въ фачет ачоиста din вр'о
Фрікъ, ка ші кънд доаръ лптрекареа тері-
торіаль ар пвтеа ста ла кале дрепт лп-
педекаре допингелор пацівне романе, пеп-
тракъ лп tot ціпствъ лъкнг de джнса din
челе таї денпъртате маркіпі ръсърітене але-
топархіеі пъпъ лптр'о преа тікъ деопър-
таре de Tica, пацівнеа романъ фаче лпто-
пкръчівна чеа таї маре, аша, кът чеа таї
маре парте а діпствлб аїчі лпсемпат е ло-
квітъ пѣтai de романі, алъ парте de ро-
мані ші де алте попоаръ, лъсъ въ таюорі-
татае лп партеа ромапілор, ші пѣтai о
парте а діпствлб ачествіа, вnde лъквеск
съкні, с'ар пвтеа лъа афаръ. Пе лъпгъ а-
чеаста пвтет съ таї лпсемпът, въ лптр'п
тімп пърділе Бнгаріеі, че се афль лптре
маркіпіле аїчі лпсемпатае, се діпса de Ап-
девл. Еаръ прекът пацівнеа романъ и въ
вреа съ таї фіе свородінатъ пічі влні алтей
пацівні, пічі въ тотъл, пічі лп парте, де
кът пеміжлоchit гъверпвлб чентрал австріак:
точтai аша и въ пофеще, ка алъ пацівне
съ ръстые еї свородінатъ, лп ціпствъ лъ-
квіт de джнса, въ тоате въ джнса фаче чеа
таї маре парте а лптопръчівн.

До потрівъ пофтеще, ка фрептвріл
асеміне де тарі центрв тоате падівпіле съ
се дїфїнде зетро формъ ші деплін, ші
ної не ам спс копівцеря поастръ, въ
ачестъ ресвлатъ ферічіторів въ греѣ се ва
птеа ажвоце вътіотеря, афарь de калеа
таи със досетва. Алть вали, дѣпъ копі-
віцеря поастръ, че погрешіт ла свире-
падівса впії падівпі честе чеалалтъ, ші
ачеастъ предомпнре нѣ є потрівеще де о
парте въ пріочівл фрептврілор асеміне de
тарі, де алть парте саб вът ші въ не-
изтінгъ дѣпъ челе dio 8рб вът ененіміоне
съоцероасе dio Болгарія, Бълат і Apdeal,
аша вът о астфелів de фречеркъре ре
дѣче пътмаі локеркъре повъ, ші фреѣ про-
чіпроче, ба доаръ ші ресвел чівіл.

Аша дар вінреа тутврор романі.
тотархієї австріяче есть о врмаре фіреаскі
а прінціпівілії дрептврілор асемине де мэр

пептре тоате пацівіле. Пептре джнса вор-
веше тисівна попорвлі роман їв інтересом пархії лутречі, ші таі твілте алте
лутречівсьръї пондероаве.

Есемплъл пацівні съсесї, каре пе-
льогъ тоатъ дипръшшерен еї, пріп каре ав-
тит Сашї de meazъзі съот тъяці де чеї
de meazъ поапте пріп одеспърдїтвръ форт
таре, шї вв тоате ачестеа есте впіть дип-
тр'о впіверсітате паціваль, шї съот вп ко-
міте, — ворвеше праа дестъл центръ лес-
ноа дипліндаре а віре твтврор романіор,
— карі съот таі стржис легаді впї de ал-
цї, de вът орі каре алтъ пацівне дип
твл лъквіт de джоншї. Астфелів пот съ-
фіе впіді шї цертаній din Бънат вв сашї
din Аргеал.

Лоалт міністерів! Надівна песте тот
е пътревпсъ de ачеасть треввіпдъ. Аче-
леаші патімі, каре ѿ аѣ треввіт съ ле съ-
фере дела челелалте падівпі прівілеціаце
ло тоаге церіле топархієї, ачеесаші соарте,
ші ачелеаші прітеждії, de каре есте ло-
квіцівратъ, конціюда ачелеіаші оріціпі,
каре фіекаре роман о поартъ ло іоіма са,
ачеесаші релецівпе, ші таї кв сеатъ вна
ші ачеесаші літвъ ло касъ, літератвръ, ші
вісерікъ, кв ачелеаші датіпі тошевліе дела
стръввії еї, каре веакврі лотреці п'аѣ пв-
твт съ ле пітічааскъ, аѣ продвс de твлт
сімдвл ачестії треввіоне. Астъзі есте таї
пвтервік ачест сімд, de кът орі кънд алтъ-
датъ. Незітъндное ла алте лотрецівррі,
а кърор потеніре се фаче ло ачеасть скри-
соаре, падівна сіміте, къ брдвл ресбел
чівіл, каре аквт се поартъ пвтаї ло дінв-
твл чел лъквіт de джлса, саѣ къ пічі одатъ
пв с'ар фі пъсквт, саѣ къ с'ар фі іспръвіт
de твлт, даѣ ѿ маї de de твлт ар фі
фост впіть ші органісатъ лотро сіогвръ
падівне de сіое стътътоаре.

Пре ачесте төмөнкіліктеңде деңгелдіктерге жақын күндерде олардың мемлекеттік міншіліктерін сақтаудың маңыздылығынан тура калыптырылған болады.

Спре а пъте пъве до лъквраре ачест дрепт, падівна пофтеще администрацівне падівнанъ де сіне стъльтоаре съпъ въ капалес de джиса ші джъртъріт de Maiestatеа са джърратъл, *) ші съпъ въ сенат администраців падівнанъ, апои джърреввіодареа лімбіві падівнане пептв лъквраре сале, ші о адънане не фіекаре ап а тоатъ падівна спре а се консулта деспре интереселе падівнане.

До тоате ачесте пъхте съвскрішій пъ въдѣ пітіка, че п'ар вртна пеанърат din пріципіел ревюносквте, ші de атъте орі гарантісате, до вртареа върора аре съ се джъпідже поза префачере а імперівлі.

Дакъ падівна пофтеще тог ачеста ші до прівінда вісеріческъ, пъ треввие съ се треакъ въ ведеरеа, къ ea пъ чере пітіка поз прін ачеста, пептв въ ea аж джърреввіодат тогдеавна ачесте дрептврі пе лъпгъ тоате прігоніріле, върора аж фост еспъсъ релігівна лор, кіар ші въ кап вісеріческ, съпъ каре аж стат чеїаланді епіскопі, аж авт ротаній до тімпвріле таі dinainte, ші анвте до Алва Ієлія (Бълград) до Ardeal.

Тоате ачеста ле пофтеще падівна ка парте джърцитоаре а топархіе, пептв каре вреа съ фіе репресентать ші la dieta джървлі астріак дъпъ пътървл съфлетелор. Мотр'адевър заче пътат до інтересам статвлі інтег а се джъплін ачестъ дріндъ.

Двалт тіпістерій! Съвскрішій реко-
тъодъод варъ ші варъ петівна падівні
ромасе ші темеїріле еї десволтате до
ачестъ скрісоаре, віневоїт ареі лъврі а
тіоне а двалтвлі тіпістерій, джъръзнеск
а фаче о вътгаре de сеатъ, въткъ дъпъ
жертфеле челе пемърціоте, каре ле аж фъ-
кът падівна ротанъ до ресвельв чівіл чел
таі крвт пептв цівереа тропвлі, ші пеп-
тв джърцитатеа топархіе, ші дъпъ пеав-
зителе пръдъчівої прін фок ші савіе, каре
і ле аж фъкът еї връжташъл, п'ар фі пі-

тіка таі тріст ші таі десперат пептв ачестъ падівне грэй черчетать, де кът рефмоіцерераа доріоделор челор таі фер-
віоте копрісе до петівне, деспре каре
есте конвісъ, къ съпъ дрепте ші атъс-
рате тімпвлі.

Двалт тіпістерій! Надівна аре лісъ
de o джалкъръшаре кът таі квръодъ, ка съ
п'ші пеаръ ініма, ші воі ші пъдъждвіт
въ джалредере, къ доріоделе еї се вор пре-
дів, ші се вор джъпліні спре твлцътіреа
еї. Ка джалредіодареа веперацівнеі челеі
таі адънче се съвскрій джалтеріді паді-
ні ротане.

Олтвдъ, 5. Марців 1849.

Л Н Щ И И Н Ц А Р Е

де препътераре ла въ dicionarij цер-
тап - рошъо.

Преквт впі персоане въ крецлереа фізікъ ші десвъліреа факвтъділор доделегътоаре, і се адаогъ ші треввіоделе мате-
ріале ші спірітваме, асеменеа въ дланітіреа ші лютіпареа впі содіетъді джърци, а
впі падії се джървлеск ші еле, къчі din
персоане се компвне ші о содіетате джъ-
треагъ, о ваді.

Ачесте треввіоде, адеце до адеевър
пътат піще комодітъді, піще плъчери, ка
кіар ші капріді, аж сіліт ші аж джъдемпат
не оамені а джътра до десевітіе реладії ;
іај деспінс а се веде таі адеце, а се въ-
ноаше таі de апроане ші а кореспвнді пе-
'пчетат ; къчі астъзі компвікадіа джър
падіїле чівілізате ов есте таі толт джърде-
ватъ прін zidisri хінезеші. Бла лісъ din
джъдемпъвріле de къпетеніе але компвіка-
ділор есте літва:

Кеіа впі літви есте граматіка, іар въ-
тара, magazіea, до каре се пъстревъл до
връндвіт елементеле че компвді літва,
есте dicionarij, лесіковъл, вокаввларівъ,
къвъттарівъ саб орі вът ва вроі чіпева аж
таі пъті.

*) Спре а депърта орі че тълтчіре реа, джъ-
семпът къ воі пъ джъделецет алта прін ворва
кап падіонал de кът пътат чеса че джъделег Кроа-
дій прін ванвіл лор, Сърбій прін воівводъл лор, Са-
шій прін комітеле лор піча.

Латре літвеле класіче модерне, цермана лукъ ціле локвл чел лотъїх. Ротъїш шіцертаній став астъзіло та і твлте прівінде ло стръпсе легътврі; вомовікаціеа дечі латре ачесте доъ літві есте о тре- ввіодъ сімдітъ де лутве пърділе. Спре а луплесні дар реладійле діректе ачестор доъ нації латре дъпселе, луплодіт кътъ ачес- те de mai твлці амічі, ам луптрепрінс оспрікоаса лукраре а впі дicionariй латр- ачесте доъ літві. Не лъпгъ остинаель се чере лусь ші келтвела дествл де луп- стапъ пептв тіпъріе. Свотлпсептватл лу крепедере ло опоратл пвлкі дорі- торій de acemene карте не'офіпціа пъпъ аквт, се адресъ кътъ дъпссл, черънді спі- жініре матеріалъ din партеі; дрепт каре deckide о прептмерадіе лотыі пептв dicio- парівіл ф'ртаюі ротъпв, свт вртъгоареле kondiціі:

1-ї. Ачестѣ dicionariй ва ввпрінде дела доъзечі ші шапте пъпъ ла треізечі de кóле тіпъріе пе хъртів алвъ вв літере дsvпъ форматл альтвратъ.

2-леа. Прецвл прептмерадіе ръспасл лупаітв есте 10 доъзечері (Zwanziger). Ав- торівіл гарантвеше пептв баоі прітіді de ла DD. прептмераторі пъпъ ла луполіпіреа лупдаторіріе.

3 леа. Фіндкъ вв dicionariй се поате лупревві лупдатъ ші ло парте, de ачеса DD. прептмераторі, дорінді лл ворв пріті ші ло коале пе ръпді ввт вор еши de свт тоаскъ.

4-леа. Прептмерадіе се фаче пептв Молдова: ло Іаш, ла авторівіл; ло Галаді ші Брыла ла Даї Ф. Монферато, про- пріетарівіл тіпографіеі; пептв Буковіна ло Чернъвці ла Даї Александров Хрпвзаке редакторвл Газетеі Буковіна; пептв Трап- ельванія ло Брашов ла Даї Г. Баріц. Алте локврі се вор хотъръ таі ло вртъ.

Докт. Ф. Теодор Стаматі.
Іаші, 29. Сентемвріе. 1849.

К 1-ї Ганваріе (к. в.) 1850

жичене вв вов авопамент ла Буковіна. Рекомъндънді даръ пвлківлі четіторій, іовігът таі вв сашъ пе ачей Domnі аво- паді аі пострі, а кърора прептмераре се скврце вв сефжршітвл лві Д-четевре, де аши ллоі прептмерадіа. Доріторій de а аве Газета скют рѣгаді лусъ а трі- міте прептмерадіе кът таі вврънд, ка съ пе пвтом лупрента дsvпъ еле вв пвтомрвл есемплярелор.

„Буковіна“ ва еши ші пе авл вії- торій, ка пъп' аквт, о датъ пе съптьтжнъ ло форматл de фадъ. Прецвл ретжне таі ачела, кіар ші де ва еши газета таі тѣрзіор, дsvпъ квт дореше редакцівпеа, де доъ орі пе съптьтжнъ, адекъ: пе вв ап 10 фіор. арціот, пе о жвтътате de ап 5 фіор. арціот.

Пе пътрагрів de ап вв се прітеше прептмераре. Прецвл de прептмераре се поате трітете de а дрептвл ла Редакціе ло епістоле пеплътіте, пе каре съ філь скріс: „Zeitungsgeld,“ сеаѣ се поате пвтмера ла тоате постеле ч. р. din луппъръдіе: афаръ de ачеса: ло Чернъвці, ла ре- дакцівпе ші ло лівръріа D. Binjарж; ло Іаші: ла Фрадії Хр. Георгів; ло Галаді ла D. Міліа еспедітор ла консулатл ч. р.; ло Сівіїз ло капчеларіа епіскопеаскъ; ло Брашов ла Dn. профессорів Андреів Мв- ръшап в ші ла Редакціе; ло Блаж ла Dn. капонік Тімотеев Щіварій; ло Арад ла Dn. Dr. Атанасій Шандор; ло Орадія-маре ло капчелъріа епіскопеаскъ гр. впітъ.

Редакцівпеа се ва сілі а респінде пріп- солідітатеа ші варіетатеа ввпрінсвлі га- зетеі, сімнатійор, вв каре ачааста ай фост луптіппінать de кътъ пвлківлі четіторів. „Буковіна,“ фіделъ тендіндеі сале de пъп' аквт de а фі вв орган ал інтереселор пъчівні ротжне, лші ва пъстра ші пе віторів веprтіпіторів ші пеатжрватл съв карактер. Ped. Буковін.